

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA Nr 2

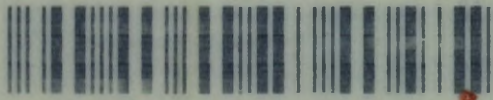
55

ZNAKI TAKTYCZNE
SIŁ ZBROJNYCH PAKTU
PÓŁNOCNOATLANTYCKIEGO

(Przedruk z „Wojskowego Przeglądu Zagranicznego”)

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

S/627

05-000660-002-0

1968

12744

88

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA Nr 2

55

**ZNAKI TAKTYCZNE
SIŁ ZBROJNYCH PAKTU
PÓŁNOCNOATLANTYCKIEGO**

(Przedruk z „Wojskowego Przeglądu Zagranicznego”)

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej
S/627

05-000660-002-0

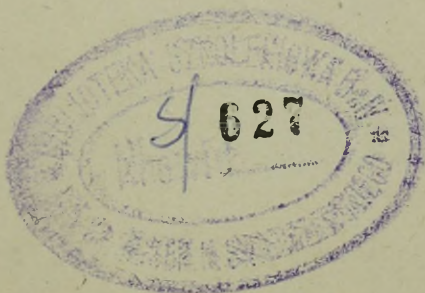
1 9 6 8

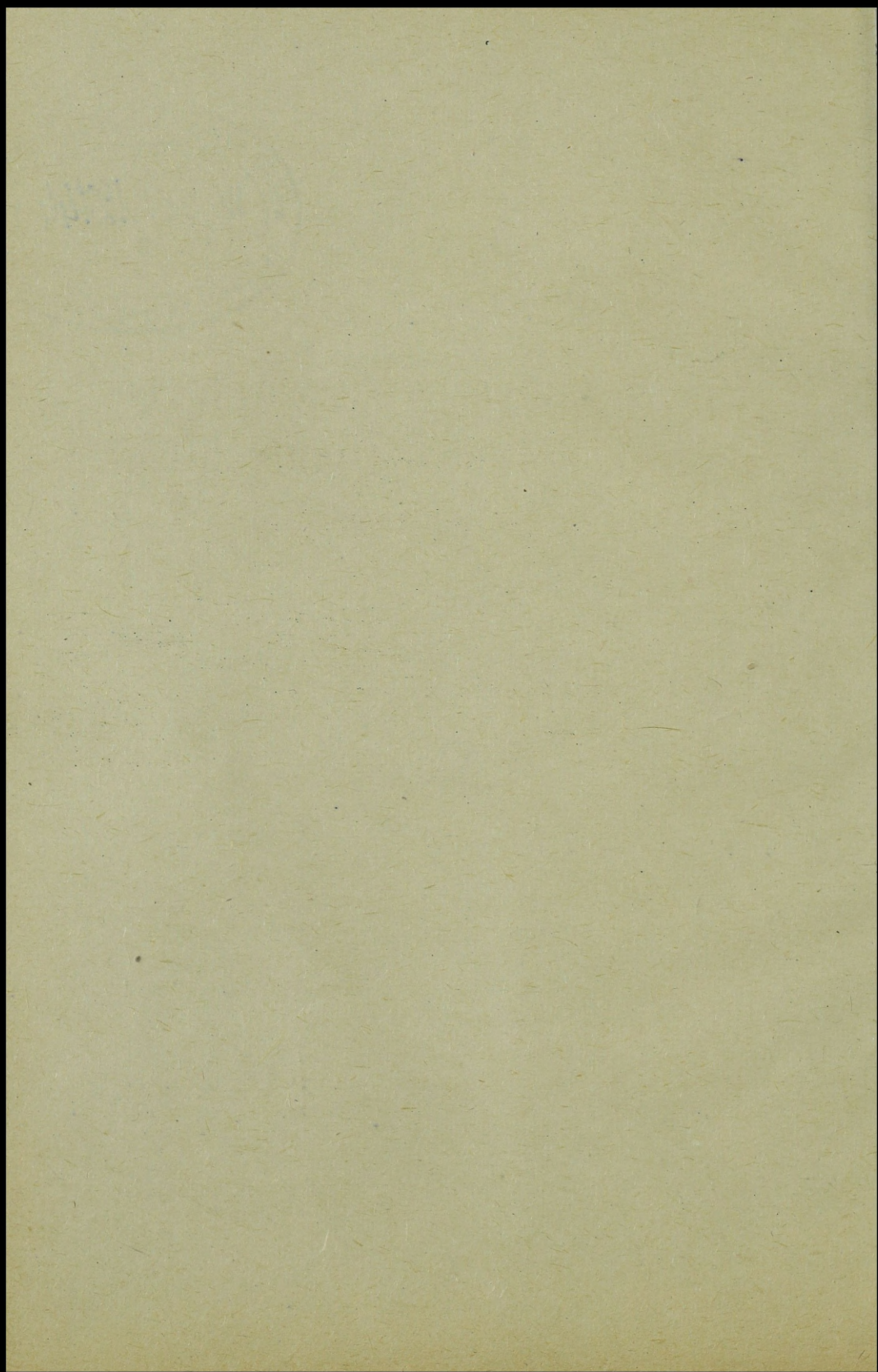
12744

Znaki taktyczne sił zbrojnych
Paktu Północnoatlantyckiego

55

UWAGI OGÓLNE

Zgodnie z układem państw NATO z 1949 roku (STANAG nr 2019), uczestnicy paktu stosują znaki taktyczne wspólne dla wszystkich sił zbrojnych NATO. Są to amerykańskie znaki taktyczne, uzupełnione kilkoma odrębnymi znakami poszczególnych państw i zaopatrzone skrótami wojskowymi.

Znaki te są stosowane na wszelkiego rodzaju mapach*, planach, szkicach i oleatach dokumentów wojskowych oraz na odczytanych zdjęciach lotniczych.

Znaki nanosi się następującymi kolorami:

— wojska własne (NATO), ich urządzenia i ogień	— kolorem niebieskim;
— wojska, urządzenia i ogień nieprzyjaciela	— kolorem czerwonym;
— rejony skażone (własne i nieprzyjaciela)	— kolorem żółtym;
— zniszczenia, pola minowe, zapory i przeszkody (własne i nieprzyjaciela)	— kolorem zielonym.

Natowskie znaki wojskowe są z reguły kombinacją znaków oznaczających rodzaje wojsk i służb, znaków określających szczebel jednostki oraz znaków uzbrojenia i sprzętu. Kombinacji tych może być bardzo dużo. W niniejszym opracowaniu zostały podane wszystkie zasadnicze znaki taktyczne oraz zasady ich kombinacji.

Znaków tych używa się zarówno dla oznaczenia wojsk własnych, jak i nieprzyjaciela z tym, że wojska nieprzyjaciela oznacza się kolorem czerwonym. Gdy oficer opracowujący dokument dysponuje tylko jed-

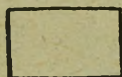
* W opracowaniu niniejszym są omówione jedynie znaki taktyczne bez znaków topograficznych, które stanowią odrębną grupę znaków umownych.

nym kolorem, niebieskim, wówczas wszystkie dane o wojskach własnych oznacza się linią pojedynczą, a nieprzyjaciela — podwójną.

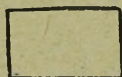
Gdy w jakimś ugrupowaniu istnieją jednostki o jednakowej numeracji lecz różnej narodowości, wówczas obok numeru jednostki jest umieszczany w nawiasie skrót nazwy danego państwa. Przyjęto stosować następujące skróty nazw państw:

(B) — Belgia,	(IT) — Włochy,
(BR) — Wielka Brytania*,	(LU) — Luksemburg,
(CDN) — Kanada,	(NL) — Holandia,
(DA) — Dania,	(NO) — Norwegia,
(FR) — Francja,	(PO) — Portugalia,
(GR) — Grecja,	(TU) — Turcja,
(GER) — Niemcy**,	(US) — Stany Zjednoczone.

Oznaczenia jednostek wojskowych, rodzajów wojsk i służb

Każda jednostka*** jest oznaczona prostokątem, jako znakiem zasadniczym. Znak taki może być umieszczony w środku rejonu rozmieszczenia jednostki lub obok. Dokładne miejsce rozmieszczenia jednostki wskazuje „nóżka” znaku.

Podstawowym znakiem urządzeń tyłowych, składów, magazynów itp. — jest duże kółko.

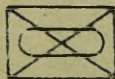
Podstawowym znakiem posterunków obserwacyjnych jest trójkąt równoramienny.

W środku znaku podstawowego są umieszczone znaki rodzajów wojsk i służb, określające do jakiego rodzaju wojsk czy służb dana jednostka lub urządzenie należy.

Dla oznaczenia rodzajów wojsk i służb używa się następujących znaków****.

Piechota (Infantry)

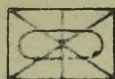
Piechota wchodząca organicznie w skład jednostek pancernych (Armoured Infantry — piechota zmotoryzowana)

* Brytyjczycy stosują bardzo często, choć wbrew instrukcjom, swój narodowy skrót — (UK) — United Kingdom.

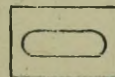
** Niemcy często stosują literę (D) — Deutsche.

*** Ilekroć używa się w niniejszym opracowaniu terminu „jednostka” ma się na myśli wszelkiego rodzaju pododdziały, oddziały i związki rodzajów wojsk i służb, a więc od drużyny do grupy armii włącznie.

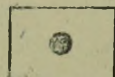
**** Dla oznaczenia samego rodzaju wojsk lub służb nie używa się prostokąta. Znak z prostokątem oznacza już jakąś jednostkę tego rodzaju wojsk.

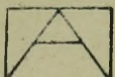
Piechota przewożona na pojazdach pancernych
(piechota zmechanizowana)

Wojska pancerne (Armour)

Artyleria polowa (Field Artillery)

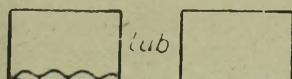
Artyleria przeciwlotnicza (Anti-Aircraft Artillery)

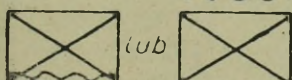
Artyleria przeciwpancerna (Anti-Tank Artillery)

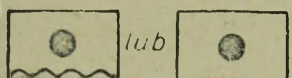
Artyleria nabrzeżna (Coast Artillery)

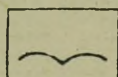
Jednostka komandosów lub inne jednostki morskie stacjonujące na lądzie (Marine)

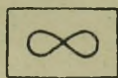
Piechota morska (Marine Infantry)

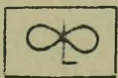
Artyleria polowa piechoty morskiej (Marine Field Artillery)

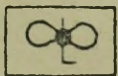
Wojska powietrzno-desantowe (Airborne). Znak ten nigdy nie występuje sam, a zawsze w połączeniu ze znakami innych rodzajów wojsk, np. piechoty, artylerii itp.

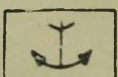
Jednostka sił powietrznych (Air Force)

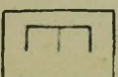
Jednostka lekkiego lotnictwa łącznikowego (Light Liaison Unit)

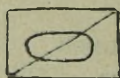
Jednostka lotnictwa korygowania ognia artylerii (Aviation Units used in artillery observation role)

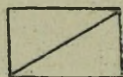
Siły morskie (Navy)

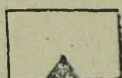
Wojska inżynieryjno-saperskie (Engineer)

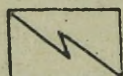
Jednostka samochodów pancernych i rozpoznawczych (Reconnaissance, Light mechanized)

Kawaleria (Cavalry)

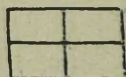
Jednostka góraska (Mountain). Znak ten nigdy nie występuje pojedynczo, a zawsze w połączeniu ze znakami rodzajów wojsk i służb np. piechoty, artylerii itp., oznaczając jednostkę piechoty górskiej, artylerii górskiej itp.

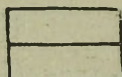
Wojska łączności (Signals)

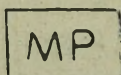
Wojska ABC (broni atomowej, bakteryjnej i chemicznej)

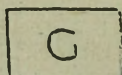
Jednostka medyczna (Medical)

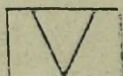
Jednostka amfibijna (Amphibious). Znak ten nigdy nie występuje pojedynczo, a zawsze w połączeniu ze znakami rodzajów wojsk i służb, np.: wojsk pancernych itp., oznaczając np. jednostkę czołgów amfibii.

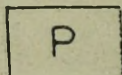
Zandarmeria wojskowa (Military Police)

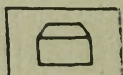
Zandarmeria wojskowa (znak używany tylko przez Francuzów)

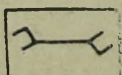
Służba weterynaryjna (Veterinary and Remount)

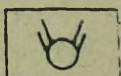
Poczta (Postal)

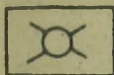
Służba finansowa (Pay)

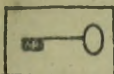
Służba remontowo-naprawcza

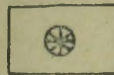
Służba uzbrojenia (Ordnance) — znak ogólny

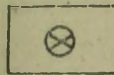
Służba materiałowa (Ordnance) — znak używany tylko przez Brytyjczyków

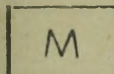
Kwatermistrzostwo (Quartermaster Corps)

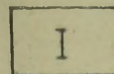
Służba transportowa (Transportation) — znak ogólny

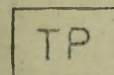
Służba transportu i zaopatrywania (Supplies and Transport) — znak używany tylko przez Brytyjczyków

Służba materiałowa (Materiel) — znak tylko francuski

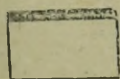
Intendentura (Intendance) — znak tylko francuski

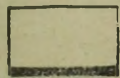
Posterunek regulacji ruchu (Traffic post)

W wypadku gdy zachodzi potrzeba bliższego określenia charakteru rodzaju wojsk czy służb, wówczas stosuje się przeważnie skróty wojskowe.

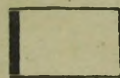
Oprócz powyższych znaków, istnieje jeszcze szereg innych, używanych w Bundeswehrze. Poniżej zostały podane znaki, które są często używane

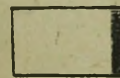
Gruba kreska u góry prostokąta oznacza pododdział (pluton, kompania, batalion) sztabowy (dowodzenia). Amerykanie i Anglicy, stosują w tym wypadku przeważnie skrót HQ (headquarters)

Gruba kreska u dołu prostokąta oznacza jednostkę zaopatrywania

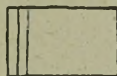

Gruba kreska w lewym boku prostokąta oznacza jakieś połączenie, połączenie kilku jednostek tego samego rodzaju wojsk lub służb. Jest to więc jednostka mieszana.

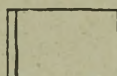

Gruba kreska w prawym boku prostokąta oznacza jednostkę terytorialną (obrony terytorialnej)

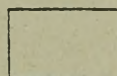
Poza tym jest stosowane, zresztą dość rzadko (a szczególnie w NRF), kreskowanie lewej strony prostokąta oznaczającego jednostkę, pionowymi kreskami.

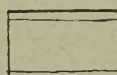
Dwie cienkie pionowe kreski oznaczają jednostkę ciężką, np. czołgów ciężkich

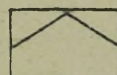
Jedna cienka pionowa kreska oznacza jednostkę sprzętu średniego, np.: moździerzy średnich, czołgów średnich, artylerii średniej itp.

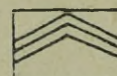
Prostokąt bez kresek oznacza jednostkę posiadającą sprzęt lekki, np. artylerii przeciwlotniczej lekkiej

Dwie cienkie poziome kreski oznaczają szkołę, a gdy są połączone ze znakiem wielkości jednostki, to jednostkę szkolną

Jedna lub kilka „krokiewek” w prostokącie oznacza że jednostka ta lub instytucja jest zawsze związana swymi zadaniami z jednym miejscem, obiektem, obszarem terenu, np.: administracyjny sztab jakiegoś rejonu wojskowego, garnizonu itp.

Ilość „krokiewek” zależy od wielkości i znaczenia danej jednostki

Należy podkreślić, że dziesięć ostatnio wymienionych znaków używa się przeważnie w Bundeswehrze. Inne armie stosują w tych wypadkach przeważnie skróty nazw.

W wypadku oznaczania wyższej jednostki, związku taktycznego lub operacyjnego sił lądowych, który nie ma stałej i jednolitej organizacji, a w skład którego wchodzi różne rodzaje jednostek np.: korpus, armia, grupa armii — w środku prostokąta nie umieszcza się znaku rodzaju wojsk.

Zawsze natomiast, dla odróżnienia od sił lądowych, wszystkie jednostki podległe siłom powietrznym mają w swym zasadniczym znaku także i znak śmigła (podstawowy znak sił powietrznych), a jednostki morskie (np. piechoty morskiej) zawsze będą miały znak fali.

2. Znaki określające szczebel jednostki

Każda więc jednostka wojskowa: drużyna, pluton, batalion, grupa bojowa, brygada, dywizja, korpus, armia czy grupa armii jest oznaczana prostokątem, jako znakiem zasadniczym. Gdy występuje sam prostokąt

✓

to wiadomo tylko, że jest to bliżej nieokreślona jednostka. Gdy w środku prostokąta umieścimy jeszcze znak odpowiedniego rodzaju wojsk czy służb, np. piechoty lub wojsk pancernych, to w sumie otrzymamy znak jednostki piechoty lub jednostki wojsk pancernych, ale nie będzie wiadomo jakiego szczebla jest ta jednostka. Dla bliższego określania jednostek służą tzw. znaki określające szczebel jednostki.

Znaki określające szczebel jednostki umieszcza się nad znakiem zasadniczym jednostki (prostokątem). Znaki te występują jedynie wówczas, gdy dana jednostka spełnia jakies funkcje dowodzenia lub wchodzi w skład takiej jednostki.

Znaki określające szczebel jednostki umieszcza się ponadto nad znakami zasadniczymi urzędzeń wojskowych np. nad trójkątami — oznaczającymi posterunki obserwacyjne, nad kółkami — oznaczającymi magazyny, składy lub warsztaty. W takich wypadkach nie stawia się znaku wielkości składu czy warsztatu, a znak tej jednostki, na rzecz której to urządzenie pracuje lub której podlega.

Znaki określające szczebel danej jednostki są ponadto nanoszone dla oznaczania linii rozgraniczenia (zagadnienie linii rozgraniczenia zostanie omówione w dalszej części niniejszego opracowania).

Znaki określające szczebel danej jednostki składają się z kropek, pionowych kresek i krzyżyków. Odpowiadają one następującym jednostkom.

●	Drużyna (Trupp, Team, Squad. bryt. — Section)
● ●	Pododdział większy od drużyny, ale mniejszy od plutonu (Gruppe, Halbzug, ameryk. — Section)
● ● ●	Pluton i równorzędne (Platoon, Zug; francuska — Section)
	Kompania, bateria i równorzędne (Kompanie, Company, Batterie, Battery; w lotnictwie bryt. i ameryk. — Flight, franc. — Escadrille)
	Batalion, dywizjon, grupa bojowa i równorzędne (Batalion, Bataillon, Abteilung, Gruppe, Group; w lotnictwie ameryk. i bryt. — Squadron, we franc. — Groupe lub Escadron)
	Pułk i równorzędne (Regiment, Geschwader, bryt. — Brigade; w lotnictwie bryt. — Wing, franc. — Escadre, w ameryk. i belg. — Group)
X	Zgrupowanie bojowe, grupa i równorzędne (bryt. — Brigade Group, niem. — Brigade, ameryk. — Combat Command lub Regimental Combat Team, franc. — Groupe-ment Tactique; w lotnictwie ameryk. i belg. — Wing)
XX	Dywizja (Division)

- XXX Korpuz (Corps, Korps)
 Armia (Army, Armée; w lotnictwie ameryk. i bryt. — Group, franc — Commandement Aerien Tactique, niem. — Luftflotte)
 XXXXX Grupa armii (Army Group, Heeresgruppe; w lotnictwie — Air Command, Tactical Air Force, Force Aériennes Tactiques)

Wyżej wymienione znaki są zasadniczymi znakami określającymi szczebel danej jednostki. Ponadto można spotkać oznaczenia wielkości organów administracyjnych w postaci kólek.

- OO Garnizon (Garrison)
 OOO Rejony komunikacji lub rejony baz (Communications areas, Base areas)
 OOOO Strefa komunikacji (Communications zone)

Gdy jakaś jednostka jest **wzmocniona**, a liczebność danego oddziału czy pododdziału jest większa niż to przewidują normy etatowe (na przykład etatowy skład bojowy batalionu piechoty wynosi cztery kompanie piechoty, a dodano mu piątą, zaś brygada — trzy bataliony, a dodano jej batalion), wówczas z prawej strony znaku zasadniczego pisze się w nawiasie znak plus (+).

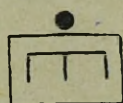
Gdy natomiast jakaś jednostka występuje bez jednego z jej podstawowych części składowych np. batalion piechoty bez jednej kompanii, brygada piechoty bez jednego batalionu, wówczas z prawej strony znaku zasadniczego pisze się w nawiasie znak minus (—).

Połączenie znaku podstawowego jednostki (prostokąta) ze znakiem jednego lub kilku rodzajów wojsk i służb oraz ze znakiem wielkości jednostki, daje w wyniku już bliżej określoną jednostkę, ale o niezna-nej numeracji.

Przykłady:

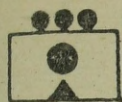
Drużyna piechoty

Drużyna saperów

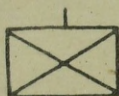
Pluton artylerii polowej

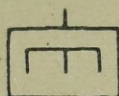
Pluton artylerii górskiej

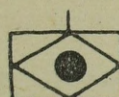
Pluton spadochronowy

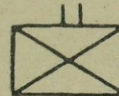
Kompania piechoty

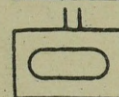
Kompania saperów

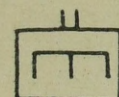
Bateria artylerii nabrzeżnej

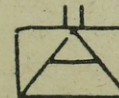
(-) Batalion piechoty (bez jednej kompanii)

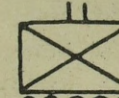
(+) Batalion czołgów (wzmocniony jedną kompanią)

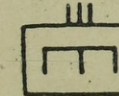
Batalion saperów obrony terytorialnej

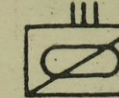
Dywizjon artylerii przeciwlotniczej

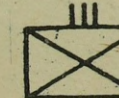
Batalion piechoty morskiej

Pułk saperów

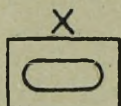
Pułk rozpoznawczy samochodów pancernych

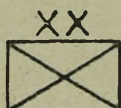
(-) Pułk piechoty (bez jednego batalionu)

Pułk artylerii przeciwpancernej

Brygadowa grupa pancerna

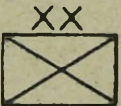
Dywizja piechoty

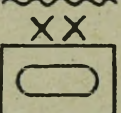
Dywizja piechoty górskiej

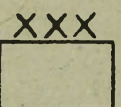
Dywizja spadochronowa (powietrzno-desantowa)

Dywizja piechoty morskiej

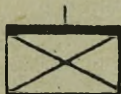
Dywizja pancerna

Korpus

Niekiedy znaki są umieszczane także w **środku** prostokąta, w jego górnej połowie. Stosują to przeważnie oficerowie niemieccy. Prostokąt będzie oznaczony wówczas podwójnymi znakami wielkości jednostki: nad prostokątem i wewnątrz. W takim wypadku znaki umieszczone nad prostokątem oznaczają normalnie szczebel danej jednostki a znaki wielkości umieszczone wewnątrz prostokąta oznaczają **przynależność** danej jednostki. A więc znak wielkości jednostki umieszczony w górnej części prostokąta jest znakiem szczebla jednostki nadrzędnej.

Przykłady:

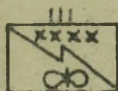
Kompania sztabowa (dowodzenia) jednostki piechoty

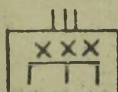
Kompania sztabowa (dowodzenia) batalionu piechoty

Kompania dowodzenia i zaopatrywania pułku artylerii

Pułk łączności armii lotniczej

Korpuśny pułk saperów

Numeracja i nazwy jednostek wojskowych

Numerację i skróty nazw **oddziałów** oznacza się zawsze z **prawej strony** prostokąta lub innego znaku zasadniczego (trójkąta, kółka). Numeracja i skróty nazw pododdziałów są umieszczane po lewej stronie znaku zasadniczego.

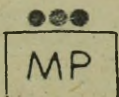
Skróty nazw państw są umieszczane różnie. Amerykanie i Brytyjczycy umieszczają je z prawej strony znaku, Niemcy natomiast — z lewej.

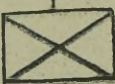
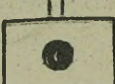
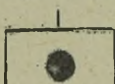
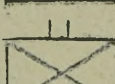
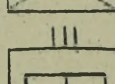
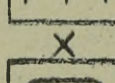
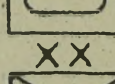
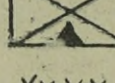
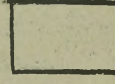
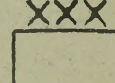
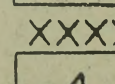
Amerykanie i Brytyjczycy stosują najczęściej cyfry arabskie, Niemcy — arabskie i rzymskie. Przy tym rzymskimi cyframi oznaczają najczęściej numerację plutonów, batalionów i korpusów.

Przy odczytywaniu numeracji i nazw jednostek należy się zawsze kierować następującą zasadą. O ile oznaczenia są umieszczone tylko z prawej strony znaku, to odnoszą się do tej właśnie jednostki. Jeżeli natomiast numery, litery lub skróty nazw są umieszczane zarówno po lewej, jak i po prawej stronie znaku, wówczas oznaczenia znajdujące się po lewej stronie odnoszą się do jednostki oznaczonej znakiem zasadniczym a oznaczenia z prawej strony znaku wskazują na jednostkę nadrzędną, w skład której dany pododdział wchodzi lub której bezpośrednio podlega.

Numeracja i skróty nazw większych jednostek na przykład: armii grupy armii, czasem korpusów — jest umieszczana w środku prostokąta ponieważ są oznaczane one pustym w środku prostokątem.

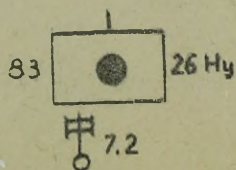
Przykłady:

(D) 33 2 pluton 33 kompanii żandarmerii wojskowej (NRF)

B		1RF(BR)	Kompania „B” z 1 batalionu piechoty Royal Fusiliers (brytyjska)
(FR) I		12	1 dywizjon 12 pułku artylerii polowej (francuski)
152		86	152 bateria 86 pułku artylerii polowej
		1RUR(BR)	1 batalion piechoty The Royal Ulster Rifles (brytyjski)
		29	29 pułk saperów
		7	7 brygadowa grupa pancerna
		3	3 dywizja piechoty górskiej
		1(BR)	1 korpus brytyjski
(D)		3	3 korpus niemiecki
		4 (US)	4 armia polowa (amerykańska)
		3	3 armia lotnicza.

Dla wyjaśnienia jakiego rodzaju **uzbrojenie** ma dana jednostka, a szczególnie w wypadkach oznaczania jednostek artylerii, pod znakiem zasadniczym może być umieszczony znak rodzaju posiadanego sprzętu.

Przykład:

83 bateria z 26 pułku artylerii ciężkiej (Heavy Regiment), uzbrojona w 182 mm haubice (7,2 cala)

Dowództwa i sztaby

Dowództwa i sztaby wszystkich jednostek oznacza się tym samym znakiem taktycznym co jednostkę, z tym, że podpórka znaku jest zawsze umieszczona przy lewym boku prostokąta, tworząc chorągiewkę. Podstawa masztu chorągiewki pokazuje dokładne miejsce postoju sztabu (stanowiska dowodzenia).

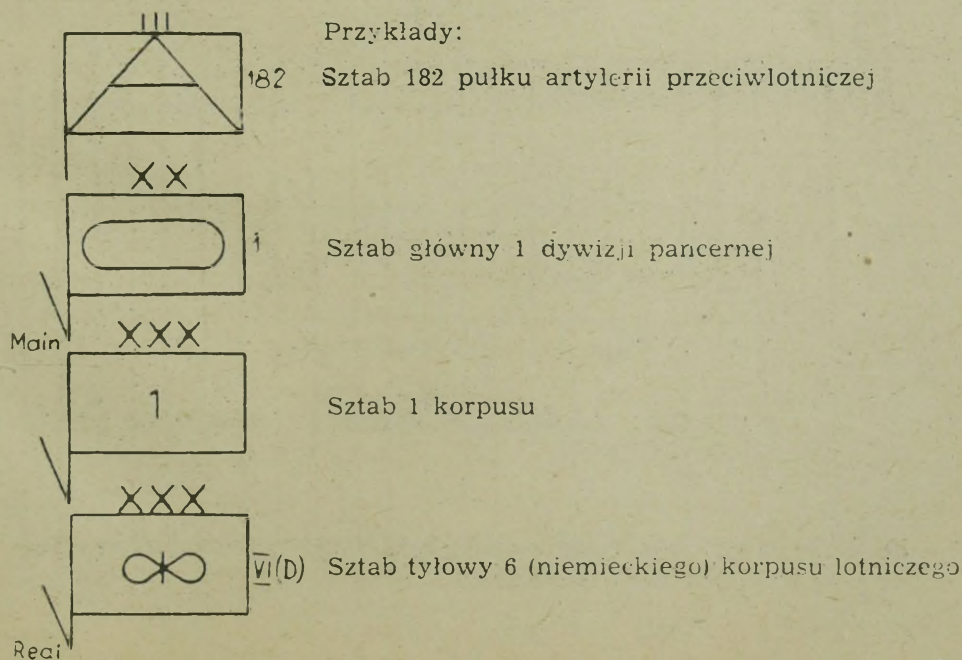
Jeżeli w jednym rejonie znajduje się kilka sztabów, chorągiewki są umieszczone na jednym wspólnym maszcie.

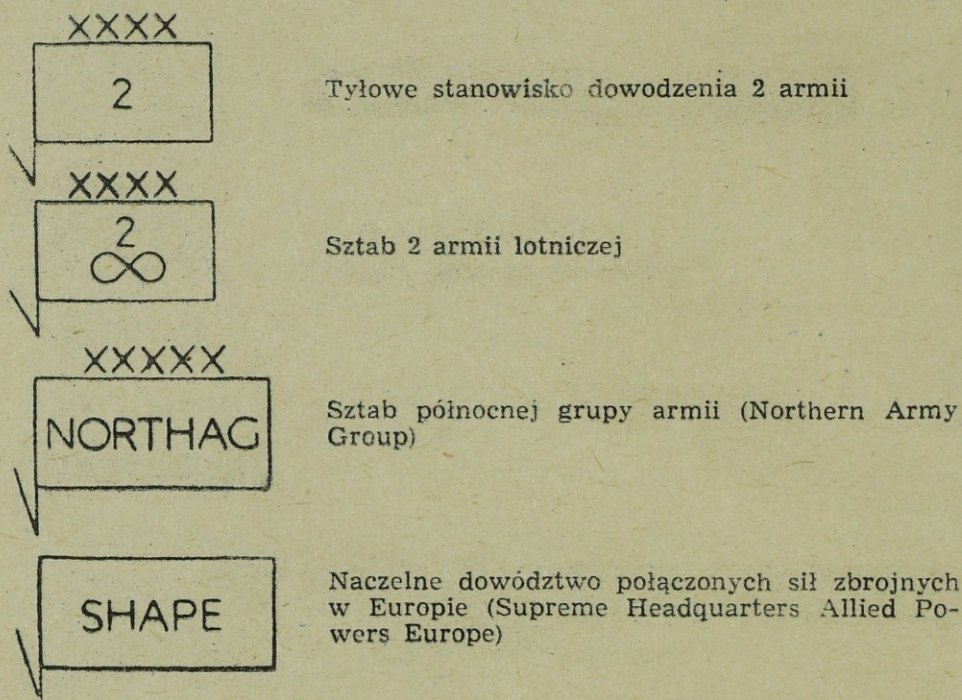
Dla odróżnienia głównego od tyłowego rzutu sztabu (głównego i tyłowego stanowiska dowodzenia) przy lewym górnym rogu chorągiewki pisze się jaki to jest rzut lub stanowisko dowodzenia — główne (Main), czy tyłowe (Rear).

Nazwy i numerację sztabów jednostek mniejszych do dywizji włącznie, zaznacza się zawsze po prawej stronie chorągiewki. Nazwy i numerację sztabów od korpusu do grupy armii zaznacza się często wewnątrz chorągiewki.

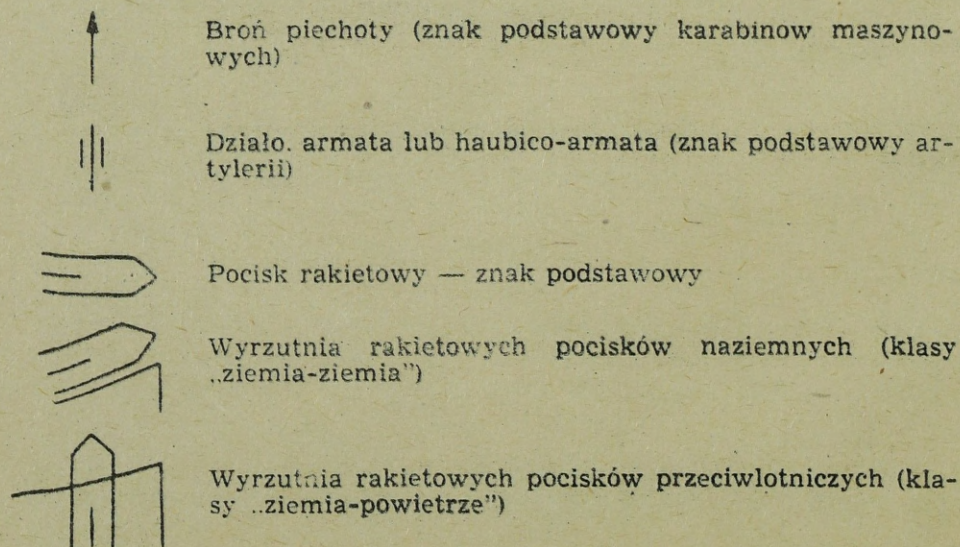
Oznaczając dowództwa wyższe od dowództw grupy armii, wewnątrz chorągiewki pisze się jedynie skrót nazwy danego dowództwa.

Należy zaznaczyć, że dla określenia sztabów jednostek sił lądowych, które w nazwie swej nie mają słowa „piechoty”, „pancerna”, „powietrzno-desantowa” itp. — wewnątrz chorągiewki nie umieszcza się żadnego znaku rodzaju wojsk (np. w korpusie, armii), natomiast z a w s z e, dla odróżnienia od jednostek lądowych, w środku znaku jednostek lotniczych jest znak „lotnictwo”

Znaki uzbrojenia

Dla bliższego określenia pocisków raketowych, obok znaku pocisku jest często umieszczony skrót klasy pocisków. Skróty składają się z czterech liter oznaczających: „A” — powietrze (Air), „S” — powierzchnia, ziemia, woda (Surface), „U” — podwodny (Underwater) i „M” — pocisk (Missile).

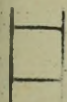
Np.: AAM — pocisk klasy „powietrze-powietrze”;

ASM — pocisk klasy „powietrze-ziemia”;

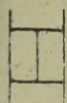
SSM — pocisk klasy „ziemia-ziemia”.

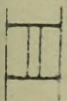
Miotacz ognia — znak podstawowy

Czołg lekki

Czołg średni

Czołg ciężki

Samochód pancerny

Pojedyncza, poprzeczna kreska przez podstawowy znak uzbrojenia oznacza, że dana broń jest średniego kalibru — np.:

Armata lub haubico-armata średniego kalibru

Podwójna, poprzeczna kreska przez podstawowy znak uzbrojenia oznacza, że dana broń jest ciężkiego kalibru, np.:

Wielkokalibrowy karabin maszynowy

Armata lub haubico-armata ciężkiego kalibru

Małe kółko w dolnej części (na stopce) znaku podstawowego oznacza, że z broni tej można prowadzić ogień górną grupą kątów, a więc jest to moździerz lub haubica. np.:

Haubica średniego kalibru

Haubica ciężkiego kalibru

Mały daszek umieszczony bezpośrednio nad znakiem podstawowym artylerii oznacza, że jest to wyrzutnia rakiet (artyleria raketowa), np.:

Artyleria raketowa średniego kalibru (wyrzutnia rakiet)

Mały daszek umieszczony bezpośrednio pod znakiem podstawowym wskazuje, że broń ta ma zadania przeciwpancerne (zwalczania czołgów) np.:

Lekkie działo przeciwpancerne

Pancerzownica

Przeciwpancerne działo ciężkiego kalibru

Znak taki umieszczony pod znakiem podstawowym oznacza, że dany sprzęt znajduje się na stanowisku ogniowym (okopany) np.:

Armata przeciwpancerna na stanowisku ogniowym

Znak „karo“ obramowujący znak podstawowy broni oznacza, że sprzęt ten jest samobieżny o trakcji gąsienicowej lub półgąsienicowej, np.:

Samobieżna haubica średniego kalibru na podwoziu gąsienicowym

SP

Litery SP (Self — propelled) umieszczone z prawej strony znaku podstawowego oznaczają, że jest to sprzęt samobieżny na podwoziu kołowym

Samobieżna armata przeciwlotnicza lekka na podwoziu kołowym

Znak podstawowy sprzętu obwiedziony kółkiem oznacza, że jest to broń przeciwlotnicza, mająca poziomy kąt ostrzału 360°. Należy zaznaczyć, że przy rysowaniu przeciwlotniczych pocisków rakietowych nie stosuje się tej obwiedni

Wielkokalibrowy przeciwlotniczy karabin maszynowy

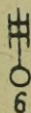
Armata przeciwlotnicza małego kalibru

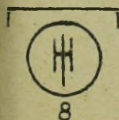
Znak zasadniczy przekreślony na krzyż oznacza, że sprzęt jest zniszczony

Duży daszek przerywanymi liniami umieszczony nad sprzętem oznacza, że jest to sprzęt pozorowany, dla zmylenia nieprzyjaciela

Liczba pod znakiem uzbrojenia wskazuje ilość danego sprzętu

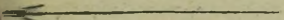

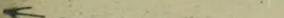
Osiem przeciwlotniczych armat średniego kalibru, na stanowiskach ogniowych

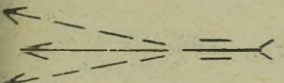
Zestawienie znaków uzbrojenia konwencjonalnego

Nazwa uzbrojenia	lekkie	średnie	ciężkie
Karabin maszynowy			
Pancerzownica		—	—
Moździerz			
Armata przeciwlotnicza			
Armata lub haubico-armata			
Haubica			
Armata przeciwpancerna			
Działo raketowe			
Armata górską			—
Czołg			
Działo pancerne (samobieżne)			
Transporter opancerzony (krótki i długi)			—
Miotacz ognia			—

6. Znaki taktyczne ognia i rejonów skażonych

 Kierunek ognia

 Sektor ognia

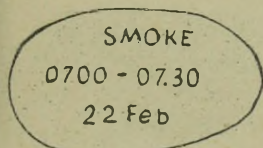
 Kierunek i sektor ognia armaty przeciwpancernej. Oba znaki są z reguły połączone ze znakiem środka uzbrojenia, a często także występują razem

Podstawowy znak rejonu ostrzeliwanego ogniem artylerii i moździerzy (rejon ognia). Kształt znaku zależy od określonego rejonu ognia w terenie. Znak rejonu ognia artylerii nieprzyjaciela jest zakreskowany kolorem czerwonym, a własnego — niebieskim. Zamiast kresek mogą być skróty objaśniające charakter ognia, skażenia itp.

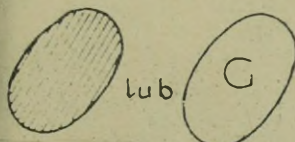
Rejon zadymiony. Z reguły jest zaznaczony także czas zadymiania

Rejon ma zostać zadymiony od 7.00 do 7.30 22 lutego

Rejon przeznaczony do bombardowania lotniczymi bombami konwencjonalnymi

24.15.00 Jun 24 15.00 Jun

Rejon zagazowany lub ma zostać zagazowany 24 czerwca o godz. 15.00. Znak jest zakreskowany kolorem żółtym. Zamiast kreskowania w środku obwiedni może być umieszczona litera G (Gas)

061100 Aug 60

Rejon skażony bojowymi środkami promieniotwórczymi o 11.00 6 sierpnia 1960 roku (rejon radioaktywny)

+ 1254 lub

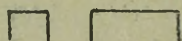
1254

Ześrodkowanie ognia (własne). Liczba wskazuje kolejny numer planowanego ognia. Istnieją dwa jednoznaczne znaki. Krzyżyk stosuje się przeważnie do oznaczania uderzeń bronią atomową. Obok krzyżyka będzie wówczas z reguły oznaczenie siły wybuchu np.: 20 KT, 100 KT itp.

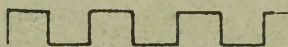
1548

Ogień linearny. Liczba wskazuje jego numer. Pod każdym ze znaków ognia może być również, zgodnie z ogólną zasadą, znak sprzętu, z którego ten ogień się wykonuje

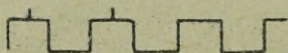
7. Umocnienia

Dół strzelecki, szczelina, stanowisko ogniowe. Zwykle jest dodawany znak broni

Rów ciągły

Rów ciągły ze stanowiskami ogniowymi

Wykop, dół

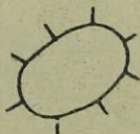
Schron zbudowany na ziemi lub wystający

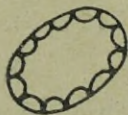
Schron podziemny

Schron bojowy (blokhaus)

Punkt oporu (strong point)

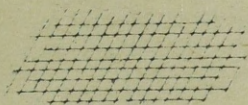

Rejon umocniony (Fortified area)

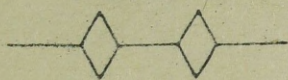

Fort

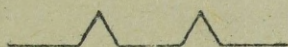
8. Zapory

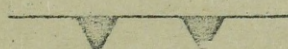
Rejon zniszczony

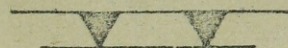
Zapory przeciwczołgowe nieokreślonego bliżej typu. Znak tego używa się wówczas gdy nieznany jest typ zapory lub nie można jej określić znanymi znakami umownymi

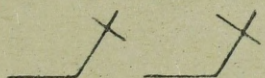
Sciana przeciwczołgowa

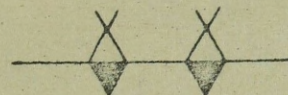
Rów przeciwczołgowy

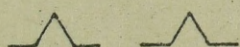
Rów przeciwczołgowy zakryty

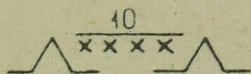
Kozły lub pojedyncze zapory

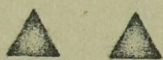
Poszczególne znaki mogą być, w zależności od potrzeb łączone. Znak ten na przykład oznacza zapory przeciwczołgowe składające się z: rowów, ścian i kozłów przeciwczołgowych

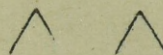
Przeciwczołgowe słupy betonowe lub zęby Drona (zapora stała)

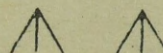
Cztery rzędy wyżej wymienionych przeszkód po 10 słupów (zębów) w każdym rzędzie

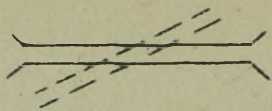
Zapory zamocowane na stałe i wykonane z prefabrykatów

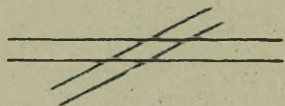
Zapory przenośne

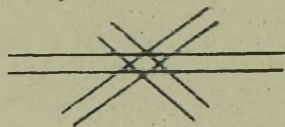
Prefabrykowane zapory przenośne

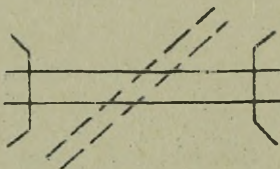
Planowane zapory na drogach (mostach)

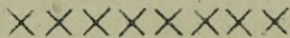
Przygotowane zapory na drogach lecz jeszcze możliwe do przejścia

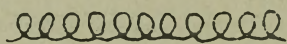
Zakończona budowa zapory na drodze. Środek znaku wskazuje dokładne miejsce zapory

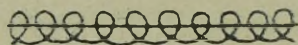
Most planowany do zniszczenia

Bliżej nieokreślona sieć z drutu kolczastego

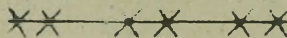
Spirala Bruno (pojedyncza)

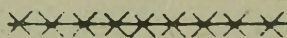
Kombinowana sieć kolczasta (płoty kolczaste i spirale Bruno)

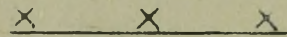
Płot kolczasty 1-rzędowy

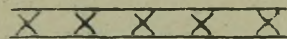
Płot kolczasty 2-rzędowy

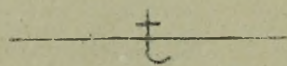
Wielorzędowa wzmocniona sieć kolczasta. Należy zaznaczyć, że dla uniknięcia pomyłki płotów kolczastych z liniami rozgraniczenia, płoty, tak jak wszystkie zresztą zapory są oznaczone **kolorem zielonym**. W wypadku oznaczenia wszystkich danych kolorem niebieskim lub czarnym, przy znakach sieci kolczastych jest dopisywana uwaga: druty (wiry)

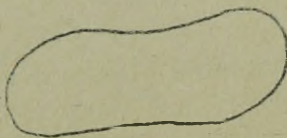
Płot kolczasty niski

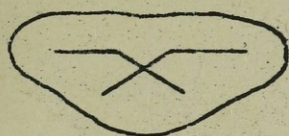
Płot kolczasty wysoki

Mało widoczne zapory drutowe (druty naciągowe) najczęściej połączone z minami przeciwpiechotnymi

Teren zatopiony (zalany wodą). Uwaga: znak ten różni się od innych zapór oznacza się go **kolorem niebieskim**.

Zapory przeciwpowietrzno-desantowe

Mina nieokreślonego typu

Mina przeciwpiechotna

Mina przeciwczołgowa

Stała mina przeciwczołgowa

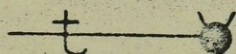
Podwójna mina przeciwczołgowa

Stała podwójna mina przeciwczołgowa

Pułapka

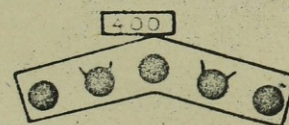
Mina przeciwpiechotna o działaniu naciągowym

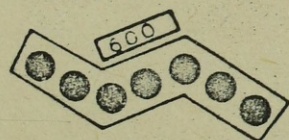
Jednorzędowe przeciwczołgowe pole minowe

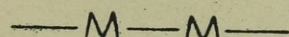
Jednorzędowe przeciwpiechotne pole minowe

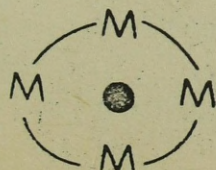
Pole minowe mieszane. Cyfra u góry, w małym prostokącie oznacza ilość założonych min

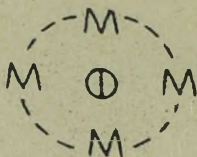
Przeciwczołgowe pole minowe. 600 min
Uwaga: Pola minowe są nanoszone w skali mapy i oznaczają dokładne miejsce jego rozmieszczenia w terenie.

Granica znanego lecz nieogrodzonego pola minowego

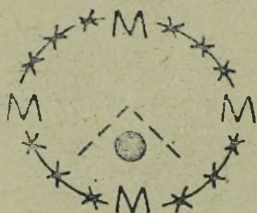

Znane lecz nieoznaczone w terenie (nieogrodzone) przeciwczołgowe pole minowe

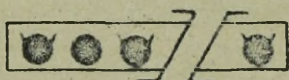

Jakieś bliżej nieokreślone pole minowe. W terenie nieoznaczone (nieogrodzone), typ min nieznanym

M*M** Granica znanego i ogrodzonego pola minowego

Ogrodzone pozorne pole minowe (w środku umieszcza się znak typu min pozorowanych)

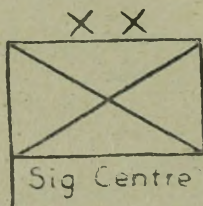

Przejście w polu minowym.

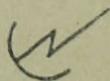
Uwaga: Przy wszelkiego rodzaju zaporach, przeszkodach, umocnieniach itp. budowlach wojskowych mogą być umieszczone różne skróty lub znaki. Do najczęściej spotykanych należą litery „U” — nieobsadzony (Unoccupied), „UC” — w budowie (Under construction), pytajnik (?), który oznacza, że dana wiadomość nie jest sprawdzona (potwierdzona) i budzi pewne wątpliwości.

9. Niektóre znaki łączności

Jednostki wojsk łączności są oznaczane na ogólnych zasadach. Niżej zostały podane niektóre znaki specjalne. Węzły łączności oznacza się chorągiewkami ze znakiem jednostki, do której dany węzeł należy.

5 Węzeł łączności 5 dywizji piechoty

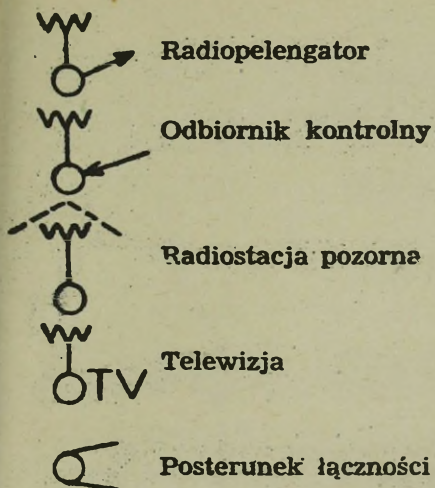
Stacja radarowa

Centrala dalekopisów

Radiostacja

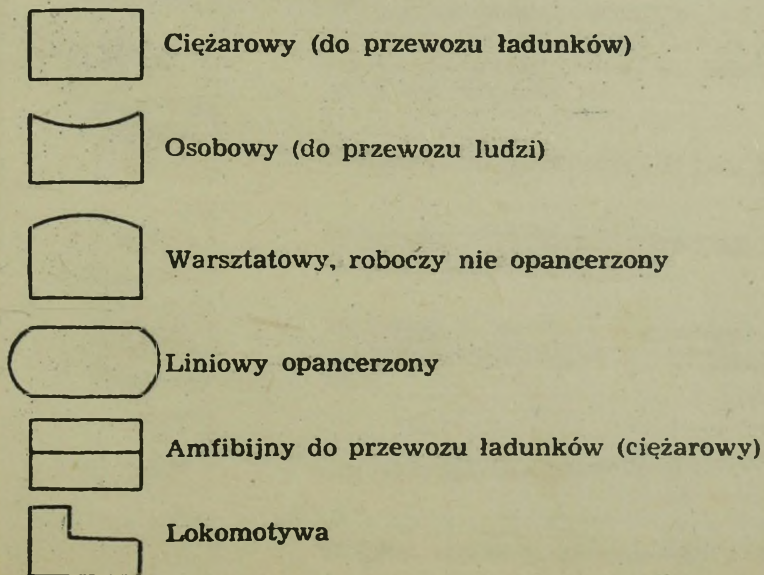

10. Pojazdy i środki transportu

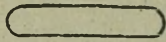
Znaki te są stosowane raczej w wypadkach koniecznych, w celu pokazania jakiegoś jednego czy kilku środków. Ogólnie stosuje się je rzadko. Wiadomo, że obecnie wszystkie jednostki są zmotoryzowane.

Oznaczenia pojazdów (z wyjątkiem czołgów i samochodów pancernych) składają się z dwóch znaków: znaku oznaczającego nadwozie, skrzynię pojazdu (punkt a) i umownego znaku trakcji (punkt b). Znaki te łączy się odpowiednio tworząc właściwy znak środka transportu (znak trakcji umieszcza się pod znakiem nadwozia).

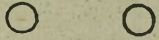
a) Znaki umowne nadwozia środków transportu

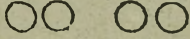
b) **Znaki umowne trakcji:**

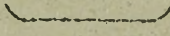
Gąsienicowej lub półgąsienicowej

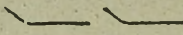
Kołowej

Kolejowej (pojazd szynowy)

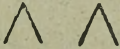

Ciągnionej

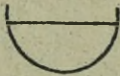

Samobieżnej

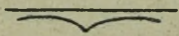
oba na płozach

Trakcja konna (ciągną konie lub inne zwierzęta)

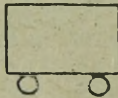

Transport wodny

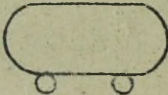

Transport powietrzny

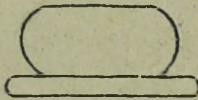
11. Przykłady kombinacji znaków środków transportu

Samochód ciężarowy

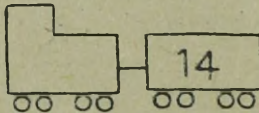
Transporter opancerzony na podwoziu kołowym

Transporter opancerzony na podwoziu gąsienicowym

Samochód osobowy

Pociąg o składzie 14 wagonów.

12. Kwatermistrzostwo i znaki środków zaopatrzenia

Wszystkie **jednostki administracyjno-gospodarcze**, służby itp. jednostki tyłowe są oznaczane na zasadach ogólnych, to jest — prostokątami. W środku prostokąta wpisuje się odpowiedni znak służby.

Natomiast wszystkie składy, magazyny, bazy zaopatrzeniowe, warsztaty remontowe itp. **urządzenia tyłowe** są oznaczone dużymi kółkami. W środku kółka jest umieszczany zawsze albo znak służby, która to urządzenie obsługuje, albo znak rodzaju zaopatrzenia, które w danej bazie się znajduje.

Całość zaopatrzenia dzieli się na pięć klas:

Klasa I — żywność (znak podstawowy)

Klasa II — umundurowanie (nie ma specjalnego znaku)

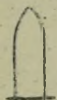
Klasa III — materiały pędne i smary (znak podstawowy)

Klasa IV — uzbrojenie (nie ma specjalnego znaku)

Klasa V — amunicja (znak podstawowy)

Podstawowe znaki środków zaopatrzenia mogą być łączone ze znakami rodzajów wojsk. Wówczas określają jakiś szczególny rodzaj zaopatrzenia, np. amunicję tylko artyleryjską itp. Poniżej podaje się kilka takich połączonych znaków i inne podstawowe znaki zaopatrzenia.

Amunicja wszelkich typów (zarazem znak podstawowy amunicji)

Amunicja (tylko artyleryjska)

Amunicja (tylko lotnicza)

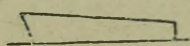
Amunicja strzelecka (dla piechoty)

Materiały pędne i smary (tylko lotnicze)

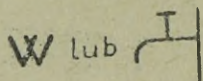
Materiały pędne (tylko lotnicze)

Paliwo stałe (węgiel, koks)

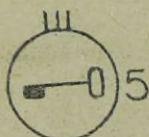
Zywność

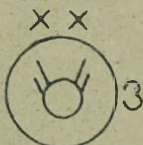
Woda

W środku kólek obrazujących składy umieszcza się albo znak podstawowy rodzaju służby (a ogólnie wiadomo czym poszczególne służby się zajmują), albo znak rodzaju zaopatrzenia, albo też gdy takiego znaku nie ma — tylko rzymską cyfrę klasy zaopatrzenia znajdującego się w danym składzie. Nad kólkami są umieszczane znaki wielkości jednostek, dla których urządzenia te pracują.

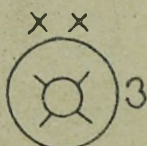
Przykłady:

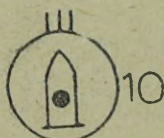
Skład lub punkt zaopatrzenia kwatermistrzowskiego (żywność, uzbrojenie, umundurowanie, wyposażenie i MPS) 5 pułku

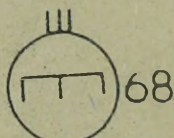
Skład (punkt) zaopatrzenia artyleryjsko-technicznego (broń, amunicja, pojazdy mechaniczne oraz konserwacja tego sprzętu) 3 dywizji

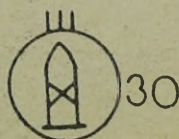
Jak wyżej. Znak używany tylko przez Brytyjczyków

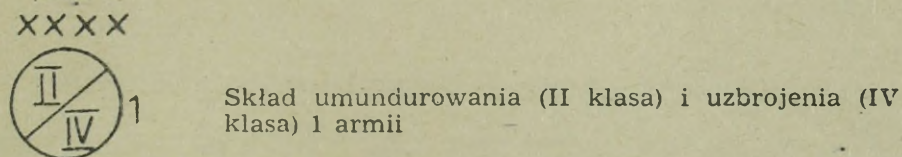
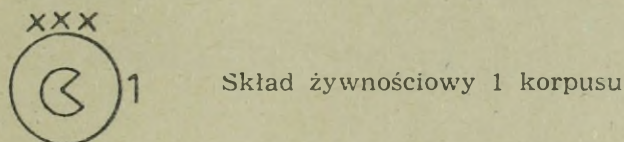
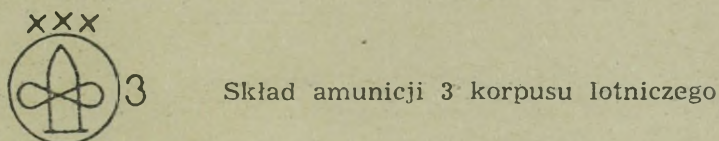
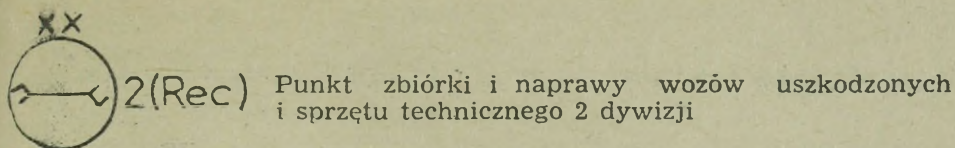
Skład amunicji 10 pułku artylerii

Skład zaopatrzenia saperckiego 68 pułku saperów

Skład amunicji 30 pułku piechoty

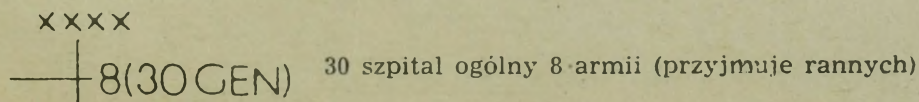
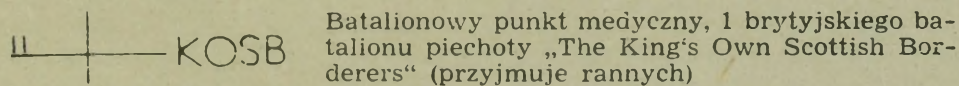
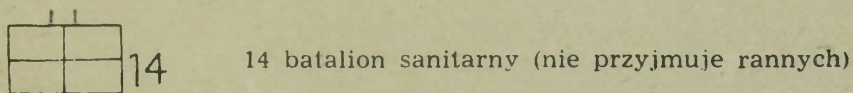
W służbie medyczno-sanitarnej istnieje ponadto podział na jednostki przyjmujące i nieprzyjmujące chorych i rannych oraz bazy (składy) zaopatrzenia medycznego.

Jednostki medyczno-sanitarne rozwinięte przyjmujące chorych i rannych oznaczają się krzyżem.

Jednostki medyczno-sanitarne nie przyjmujące rannych oznaczają się krzyżem obwiedzionym ramką prostokąta, a więc tak, jak każdą inną jednostką wojskową.

Bazy i składy zaopatrzenia i sprzętu medyczno-sanitarnego, tak jak każdą bazę oznaczają się kółkiem z umieszczonym wewnątrz krzyżem.

Przykłady:

0000
 ————+7(EVAC)———— 7 ewakuacyjny szpital strefy komunikacji (przyjmuje rannych)

xxx
 122 ————+———— 10
 122 skład medyczny 10 korpusu

0000
 523 ————+————
 523 skład medyczny strefy komunikacji

13. Linie rozgraniczenia i rejony rozmieszczenia

Linie rozgraniczenia są oznaczane pojedynczą cienką linią ze znakami wielkości jednostek sąsiadujących ze sobą. Dla dokładniejszego oznaczenia jakie jednostki graniczą ze sobą, po obu stronach znaku szczebla jednostek podaje się ich numerację.

Przykłady:

————●●●———— Linia rozgraniczenia między plutonami
 ————|———— Linia rozgraniczenia między kompaniami
 ————||———— Linia rozgraniczenia między batalionami
 ————|||———— Linia rozgraniczenia między pułkami (grupami bojowymi)
 ————X———— Linia rozgraniczenia między grupami brygadowymi (zgrupowaniami bojowymi)

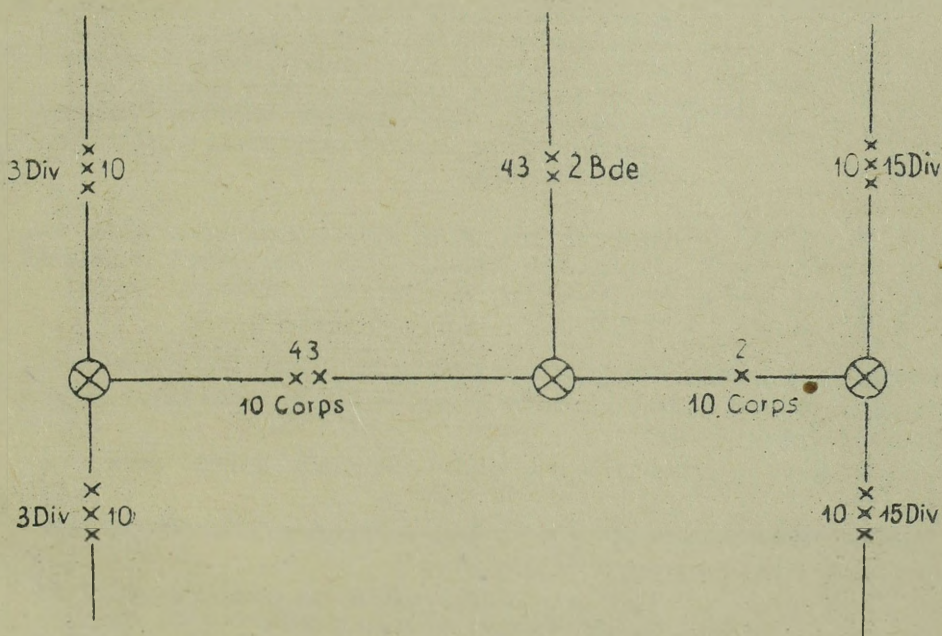
1Pz Div
 ————X X————
 4Gren Div
 Linia rozgraniczenia między dywizjami (w tym wypadku między 1 DPanc i 4 DZmech, Bundeswehry)

1(BR)
 ————X X X————
 1(US)
 Linia rozgraniczenia między korpusami (w tym wypadku między 1 korpusem brytyjskim i 1 korpusem amerykańskim)

————X X X X———— Linia rozgraniczenia między armiami

Jeżeli boczne linie rozgraniczenia oddzielają dwie nierównorzędne jednostki, wówczas stawiany jest znak wielkości jednostki większej a po stronie mniejszej jednostki podaje się jej nazwę i numerację. Natomiast przy oznaczeniu tylowej granicy rejonu rozmieszczenia rzecz ma się odwrotnie, stawiany jest znak wielkości i numeracja jednostki mniejszej, do której ta linia rozgraniczenia należy a po drugiej stronie znaku wielkości jednostki pisze się numer i nazwę (lub skrót) jednostki większej (nadrzędnej).

Poniżej został pokazany wycinek rejonu 10 korpusu. Na lewo od rejonu korpusu znajduje się 3 dywizja, na prawo — 15 dywizja. 10 korpus ma w pierwszym rzucie 43 dywizję (na lewo) i 2 grupę brygadową (na prawo) występującą samodzielnie.

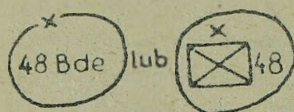
Wszelkie punkty styeczne oznaczają się znakiem

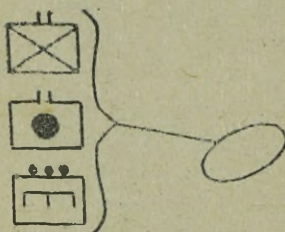
Gdy zachodzi potrzeba lub nie można przeprowadzić linii rozgraniczenia a trzeba podać **rejon rozmieszczenia wojsk**, wówczas rejon ten obwodzi się linią zamkniętą znakiem wielkości jednostki lub stawia się znak jednostki w środku rejonu.

Gdy w jakimś małym rejonie rozmieszczono kilka jednostek, wówczas często znaki tych jednostek są narysowane poza obrębem rejonu nawet na marginesie mapy lub planu.

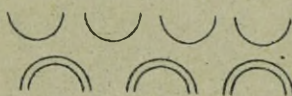
Przykłady:

Rejon rozmieszczenia 48 brygadowej grupy piechoty

Rejon rozmieszczenia jakiegoś batalionu piechoty, dywizjonu artylerii polowej i plutonu saperów

Przedni skraj (linia frontu) jest oznaczany za pomocą małych łuków. Wojska własne — pojedynczą niebieską linią, a nieprzyjaciela — czerwoną. W wypadku posiadania tylko jednego koloru (niebieskiego lub czarnego), wówczas wojska własne oznacza się linią pojedynczą a nieprzyjaciela podwójną.

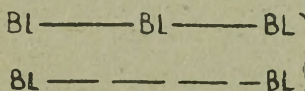

Słabo utrzymywana linia frontu lub odcinek jedynie patrolowany, jest oznaczany kropkami (wojska własne) i małymi kółeczkami (nieprzyjaciel).

Kropki w żadnym wypadku nie oznaczają liczby ani miejsc rozmieszczenia patroli, a jedynie przebieg linii frontu (przedni skraj wojsk własnych i nieprzyjaciela).

Tyłowe linie rozgraniczenia są często oznaczane liniami przerywanymi.

Istnieje jeszcze jedna linia tzw. linia bombardowania (Bomb line. Bombensicherheitslinie) — w skrócie BL.

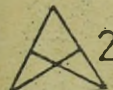
Linia ta przebiega zawsze na terenie zajęтым lub przewidzianym do zajęcia przez wojska nieprzyjaciela. Oznacza ona, że lotnictwo własne może od tej linii w głąb terenu nieprzyjaciela działać bez porozumiewania się z siłami lądowymi. Natomiast użycie lotnictwa do ataków w strefie przed linią bombardowania jest możliwe tylko przy udziale zespołów naprowadzania lotnictwa tzw. Air Control Team (ACT).

14. Posterunki obserwacyjne

Posterunki obserwacyjne są oznaczane trójkątami równoramiennymi. W środku trójkąta jest umieszczany, zgodnie z ogólną zasadą, znak rodzaju wojsk, z prawej numer i skrót nazwy jednostki a gdy zachodzi

potrzeba także znak wielkości jednostki nad trójkątem. Wszystkie te oznaczenia wskazują jednostkę, na korzyść której dany posterunek pracuje.

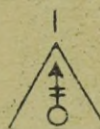
Przykłady:

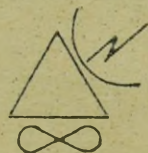
II
 2WG Posterunek obserwacyjny 2 batalionu piechoty (Welch Guards — brytyjski)

III
 Posterunek obserwacyjny pułku artylerii polowej

 Wysunięty posterunek obserwacyjny artylerii

 Wysunięty posterunek artylerii przeciwpancernej

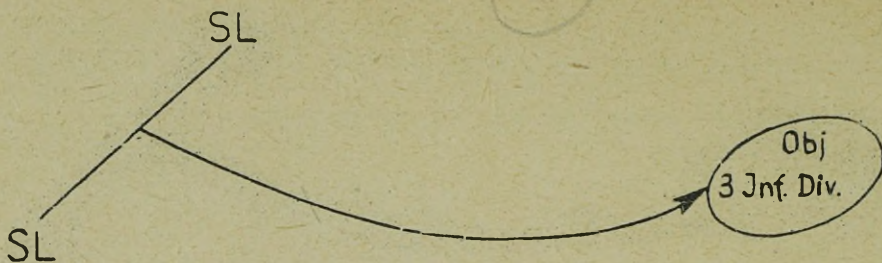
I
 Posterunek obserwacyjny kompanii ciężkich moździerzy

 Radarowy posterunek obserwacyjny sił powietrznych

15. Różne

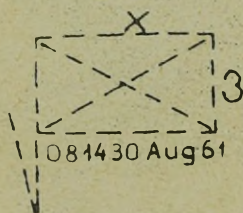
Przedmiot natarcia albo inaczej mówiąc cel natarcia jest oznaczony linią ciągłą zamkniętą z umieszczonym w środku skrótem „Obj”. Dla uniknięcia nieporozumień wewnątrz jest umieszczony często numer i skrót nazwy jednostki, która ma ten przedmiot opanować.

Podstawę wyjściową do natarcia (kontrataku) oznacza się linią ciągłą ograniczoną skrótami SL (start line) lub LD (line of departure). Kierunek natarcia jest pokazany strzałką. Strzałka nigdy nie oznacza trasy marszu a jedynie wskazuje rodzaj manewru (kierunek działania).

Kolumny wojsk i pojazdów są oznaczane strzałkami. Strzałki oznaczają kierunek ruchu kolumn wojskowych, a ostrze strzałki oznacza miejsce czoła kolumny. Nad i pod strzałką mogą być znaki wyjaśniające. Nad strzałką podaje się znak pojazdów, z jakich składa się kolumna (czołgi, samochody pancerne itp.) oraz ich ilość. Pod strzałką oznacza się czas, w jakim dana kolumna znajdowała się w danym miejscu.

Czas, jakiego dotyczą poszczególne znaki, a szczególnie wiadomości o nieprzyjacielu, planowanym otwarciu ognia, czynności stanowiska dowodzenia itp. nanosi się **pod** znakiem podstawowym. Oznaczenie czasu składa się z: 6 cyfrowej liczby, trzech pierwszych liter nazwy miesiąca i dwóch cyfr roku (tam gdzie zachodzi potrzeba). Pierwsze dwie cyfry oznaczają dzień miesiąca, drugie dwie cyfry — godzinę, następne dwie — (piąta i szósta cyfra) — minuty. Miesiąc jest podawany skrótem — trzech pierwszych liter nazwy miesiąca a w końcu dwie ostatnie cyfry oznaczają rok. Gdy zachodzi potrzeba po cyfrach oznaczających godzinę i minutę, a przed skrótem miesiąca, podaje się dane według jakiego czasu (strefy) jest liczony dany czas.

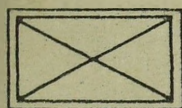

Np.: — planowane miejsce stanowiska dowodzenia 3 brygadowej grupy piechoty. Czynne od 14.30 dnia 8 sierpnia 1961 roku.

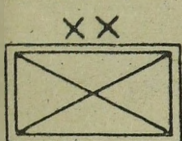
Nieprzyjaciel, jego jednostki i urządzenia są z reguły oznaczane pojedynczą linią, kolorem czerwonym. Z braku koloru czerwonego, lub innych przyczyn natury technicznej, jednostki nieprzyjaciela i jego urządzenia oznacza się kolorem niebieskim lub czarnym ale podwójną linią. Wyjątek stanowią rejony skażone oraz przeszkody, zapory i zniszczenia, które oznacza się tym samym kolorem co własne a więc żółtym (rejony skażone) i zielonym (zniszczenia, zapory i przeszkody).

Nieprzyjaciela oznacza się tymi samymi znakami i według tych samych zasad co i wojska własne.

Gdy wiadomość o nieprzyjacielu budzi wątpliwości, to przy podstawowym znaku taktycznym umieszcza się pytajnik. Miejsce pytajnika wskazuje jakie dane są wątpliwe.

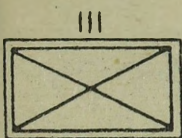
Np.: — pewna jednostka piechoty nieprzyjaciela

13 } ?

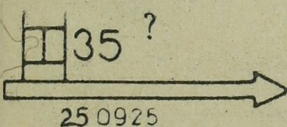
— 13 dywizja piechoty nieprzyjaciela, dane uzyskano 9 o 11.30. Wiarygodność całej informacji jest wątpliwa

09 1130

38 ?

— pułk piechoty nieprzyjaciela, lecz istnieją wątpliwości czy jest to właśnie 38 pułk

— kolumna 35 czołgów średnich zaobserwowana 25 o 9.25

Linie ciągłe i przerywane. Liniami ciągłymi oznacza się zawsze aktualnie zajmowane miejsce postoju jednostki lub urządzenia tyłowego, planowane obiekty (cele) natarcia i linie rozgraniczenia. O ile jakaś jednostka, sztab, skład, punkt obserwacyjny itp. jest narysowany linią przerywaną, to znaczy, że jest to **planowane** miejsce rozmieszczenia danej jednostki czy urządzenia. Pod znakiem często jest wówczas umieszczony czas, w którym dany rejon będzie zajęty lub czynny skład czy stanowisko dowodzenia.

16. Lotnictwo i obrona przeciwlotnicza

Jednostki lotnictwa są oznaczane na zasadach ogólnych. Wspólnym, zasadniczym znakiem lotnictwa jest znak śmigła. Śmigło niezacieniowane oznacza w ogóle jakieś siły powietrzne. Śmigło zacieniowane oznacza lotnictwo sił lądowych lub lotnictwo morskie. Znak śmigła z pionową kreską obrazującą drążek sterowniczy, oznacza jednostkę latającą. Należy jednak zaznaczyć, że Amerykanie i Brytyjczycy nie zawsze stosują się do tych zasad. Rysując na przykład znak taktyczny jednostki latającej, zamiast znaków odpowiedniego rodzaju samolotów podają po prostu skrót nazwy jednostki.

W lotnictwie są ustalone następujące oznaczenia samolotów:

Samolot myśliwski

Samolot myśliwski przystosowany do działań w każdych warunkach atmosferycznych

Samolot bombowy

Samolot myśliwsko-bombowy

Samolot bombowo-torpedowy do zwalczania okrętów podwodnych

Samolot rozpoznawczy

Samolot transportowy

Lekki samolot łącznikowy

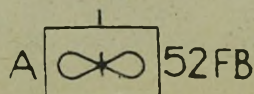
Samolot ratunkowy

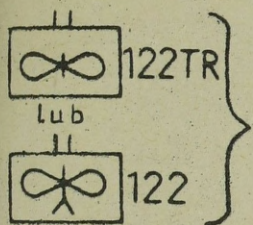
Śmigłowiec (helikopter)

Przy oznaczaniu jednostek i sztabów jednostek lotnictwa, w prostokącie znaku podstawowego umieszcza się albo znaki danego rodzaju samolotu (wówczas obok prostokąta jest tylko numer jednostki), albo też w prostokącie jest tylko ogólny znak lotnictwa — śmigło. Wówczas obok prostokąta jest umieszczony numer jednostki oraz skrót nazwy danego rodzaju lotnictwa.

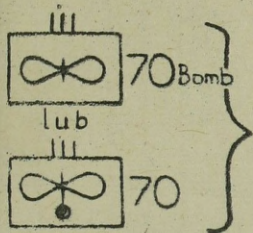
Przykłady:

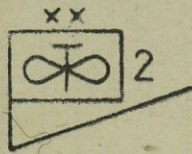
Klucz „A” 52 eskadry lotnictwa myśliwsko-bombowego

122 eskadra rozpoznania taktycznego

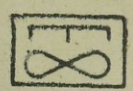
70 skrzydło lotnictwa bombowego

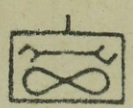
Sztab 2 dywizji lotnictwa transportowego

Poza tym w znakach sił powietrznych stosuje się wszystkie znaki rodzajów wojsk i służb sił lądowych.

Przykłady:

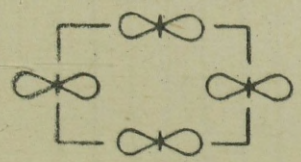

Jednostka inżynieryjna sił powietrznych

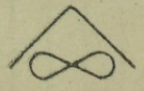

Eskadra techniczna sił powietrznych

Ponadto w siłach powietrznych i obronie przeciwlotniczej stosuje się cały szereg innych umownych znaków. Poniżej przytoczono kilka z nich.

Obszar strzeżony (patrolowany) przez lotnictwo

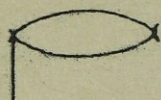
Lotnisko

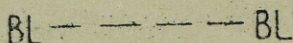
Lądowisko dla lekkich samolotów

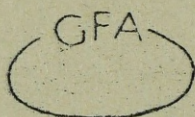
Lądowisko dla śmigłowców

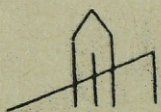
Balon

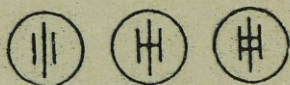
Linia bombardowania (bomb line)

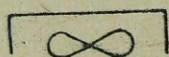
Rejon ostrzeliwania ogniem artylerii (gun fire area)

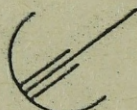
Wyrzutnia przeciwlotniczych pocisków rakietowych

Artyleria przeciwlotnicza: lekka, średnia, ciężka

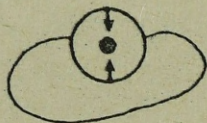
Stanowisko (stojanka) ochronne dla samolotów (ściany murowane lub worki z piaskiem osłaniające stojankę samolotu)

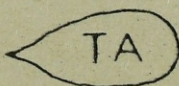
Reflektor

Punkt wrażliwy obrony powietrznej. Kropka między strzałkami oznacza właściwe położenie punktu

Rejon wrażliwy (obrony powietrznej)

Rejon celu. Cel. (target area)

Stacja meteorologiczna

* * *

Trudno byłoby wyliczyć i pokazać wszystkie możliwe połączenia wyżej wymienionych znaków. Znając jednak podstawowe znaki można będzie odczytać każdy znak szczegółowy.

Znaki wojskowe NATO można określić jako pismo obrazkowe. Większość znaków już swoim wyglądem przypomina dziedzinę, której dotyczą. Znak piechoty to dwa skrzyżowane karabiny, znak wojsk inżynierskich to widok mostu, chemicznych — dwie skrzyżowane retorty, służby transportu — koło, lotnictwa — śmigło, dwa krzyżyki znaku wielkości oznaczające dywizję obrazują dwie gwiazdki generała dywizji.

Ogólnie więc biorąc wszystkie znaki obrazują przede wszystkim pewne funkcje, które dana jednostka spełnia w siłach zbrojnych. Znak np. trójkąta występujący sam lub w prostokącie jednostki mówi, że dana jednostka wykonuje jakieś funkcje obserwacji i powiadamiania: znak klucza ślusarskiego wskazuje, że dana jednostka zajmuje się remontem, konserwacją; symbol ptaka w prostokącie wskazuje zawsze, że dana jednostka jest przystosowana do przewozu drogą powietrzną.

Ze znaków powyższych mogą być tworzone różne kombinacje. W jednym prostokącie może być umieszczone kilka znaków podstawowych, a w związku z tym mogą być pewne trudności z odczytaniem nazwy jednostki. Zawsze jednak można będzie, na podstawie znajomości znaków podstawowych, odczytać wielkość i zrozumieć charakter tej jednostki a to jest rzeczą najważniejszą.

